

Odměňování sportovců v ČR: nejčastější modely a co si pohlídat

V praxi se u sportovců kombinují různé typy příjmů (odměna za výkon, prémie, startovné, sponzoring, marketing, licence). Správná volba smluvního a daňového režimu je klíčová nejen kvůli dani z příjmů, ale i kvůli zdravotnímu a sociálnímu pojištění a případně DPH.

Nejčastější modely spolupráce

- Zaměstnání (pracovní smlouva / dohoda): klub odvádí zálohy na daň, sociální a zdravotní pojištění.
- OSVČ / fakturace (živnost nebo jiný samostatný režim): sportovec zdaňuje příjmy sám a sám řeší pojištění.
- Licenční a marketingové příjmy (image rights, reklama, sponzoring): smlouvy a možné dopady do DPH.

Zaměstnání: kdy dává smysl

- Mzdovou agendu, daň i pojištění řeší zaměstnavatel (klub).
- U zahraničních sportovců ověřte pobytové a pracovní oprávnění (zejména u občanů třetích zemí).
- Pozor na „zamaskované“ zaměstnání při fakturaci – při splnění znaků závislé práce může dojít k překvalifikaci.

OSVČ / živnost: stručně a prakticky

OSVČ (fakturace) se u sportovců používá zejména pro trenérskou, konzultační a organizační činnost nebo pro marketingové spolupráce. Klíčové je správně určit, zda jde o volnou nebo vázanou živnost, a mít navazující registrace v pořádku (daň, ČSSZ, zdravotní pojištění).

Volná živnost: co se u sportovců obvykle může použít

- Často se využívá rámec „Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona“ – typicky obor 60 „Poradenská a konzultační činnost, zpracování odborných studií a posudků“.
- U sportovních aktivit se může hodit také obor 74 „Provozování tělovýchovných a sportovních zařízení a organizování sportovní činnosti“.
- Konkrétní vymezení činnosti vždy sladte s tím, co skutečně poskytnete (výkon vs. trenérství/organizace vs. marketing/licence).

Všeobecné podmínky pro volnou živnost

- Plná svéprávnost a bezúhonnost.
- Výpis z evidence Rejstříku trestů si živnostenský úřad obvykle vyžádá úřední cestou.
- Při podání je nutné prokázat totožnost (platný průkaz totožnosti; u cizinců typicky cestovní pas a relevantní pobytové oprávnění).

Jak ohlásit živnost

- Osobně u kteréhokoliv obecního živnostenského úřadu / centrálního registračního místa (CRM).
- Zasláním poštou.
- Elektronicky (datová schránka nebo se zaručeným elektronickým podpisem).
- Osobně prostřednictvím kontaktního místa veřejné správy (Czech POINT).

Jaké formuláře se používají a kde je získat

- „Jednotný registrační formulář pro fyzické osoby“ (JRF) – prostřednictvím něj lze na živnostenském úřadě učinit podání i k dalším úřadům (správa sociálního zabezpečení, zdravotní pojišťovna, úřad práce) dle zvolených voleb v JRF.
- Daňová registrace vůči finančnímu úřadu závisí na situaci; někdy lze část oznámení provést přes živnostenský úřad, jindy je nutné použít formuláře Ministerstva financí (často elektronicky).
- Formuláře bývají k dispozici na živnostenských úřadech (CRM) a online na www.mpo.cz (sekce Podpora podnikání).

Správní poplatky a lhůty

- Správní poplatek při vstupu do podnikání bývá 1 000 Kč; u každého dalšího ohlášení bývá poplatek 500 Kč (aktuální výši ověřte u úřadu).
- Doklad o zaplacení se přikládá k ohlášení; při osobním podání je často možné uhradit poplatek přímo na pokladně živnostenského úřadu.
- Živnostenský úřad provádí zápis do živnostenského rejstříku obvykle do 5 pracovních dnů od doručení ohlášení a vydává podnikateli výpis, jsou-li splněny podmínky.

Vázaná živnost: kdy může být potřeba

- Některé činnosti mohou spadat do vázané živnosti „Poskytování tělovýchovných a sportovních služeb“.
- Typicky jde o výuku dovedností příslušného sportovního odvětví a s tím spojené organizování sportovní činnosti pro jednotlivce i skupiny, včetně půjčování sportovního nářadí, náčiní a technických sportovních prostředků, případně vedení veřejných tělovýchovných a sportovních škol.

Doklady k odborné způsobilosti (příklady)

1. Vysokoškolské vzdělání ve studijním programu a oboru zaměřeném na tělesnou kulturu, tělovýchovu a sport.
2. Vyšší odborné vzdělání v oboru vzdělání zaměřeném na tělesnou kulturu, tělovýchovu a sport.
3. Osvědčení o rekvalifikaci nebo jiný doklad o odborné kvalifikaci pro příslušnou pracovní činnost vydaný akreditovaným zařízením (dle zvláštních právních předpisů) nebo příslušným ministerstvem.

Pozor: odbornou způsobilost musí splňovat také zaměstnanci, kteří činnost fakticky provádějí. U nich se posuzují zejména následující doklady:

1. Vyšší odborné vzdělání v oboru vzdělání zaměřeném na tělesnou kulturu, tělovýchovu a sport.
2. Vysokoškolské vzdělání ve studijním programu a oboru zaměřeném na tělesnou kulturu, tělovýchovu a sport.
3. Osvědčení o rekvalifikaci nebo jiný doklad o odborné kvalifikaci pro příslušnou pracovní činnost vydaný akreditovaným zařízením nebo příslušným ministerstvem.
4. Doklad o odborné způsobilosti vydaný vzdělávací institucí tělovýchovného zaměření (např. vzdělávací instituce tělovýchovných svazů).
5. Doklad o vykonání tříleté praxe v oboru (v nezávislém postavení nebo v pracovněprávním vztahu).
6. Doklad o uznání odborné kvalifikace podle zvláštního právního předpisu.

Co si pohlídat u zahraničních sportovců

- Daňová rezidentura a smlouva o zamezení dvojího zdanění (kde se příjem zdaňuje a jak se řeší daň zaplacená v zahraničí).
- Srážková daň u nerezidentů: v některých případech může mít plátce povinnost daň srazit a odvést.
- Pojištění: EU/EHP/Švýcarsko (A1), USA (Totalization Agreement) a další státy dle mezinárodních smluv.
- DPH: reklamní a marketingové služby ze zahraničí často znamenají OID; obrat může spustit plátcovství.
- Dokumentace: smlouvy, potvrzení o rezidenci, evidence pobytu a plateb.

Rychlý checklist pro klub před podpisem

- Ujasnit typ smlouvy a zdroj příjmů (výkon vs. marketing/licence) – často jde o dva různé režimy.
- Ověřit rezidenturu a pobyt (dny v ČR, adresa, potvrzení o rezidenci).
- Vyřešit pojištění (A1 / potvrzení o pojištění / komerční pojištění) ještě před nástupem.
- Zkontrolovat, zda u plnění nevzniká srážková daň nebo povinnosti v DPH (OID/plátce).
- Nastavit doklady a reporting (faktury, výplatní pásky, podklady pro přiznání).

Doporučení: ještě před podpisem smlouvy si nechte zkontrolovat režim odměny a související povinnosti. V mezinárodním sportu se „zvyklosti“ často liší od toho, co vyžadují české předpisy.

Poznámka: Informace jsou obecné a nenahrazují individuální daňové poradenství. U zahraničních sportovců rozhodují konkrétní fakta (pobyt, smlouvy, rezidence, A1). Pro jistotu využijte rychlou kontrolu – kontaktujte nás přes formulář na webu.